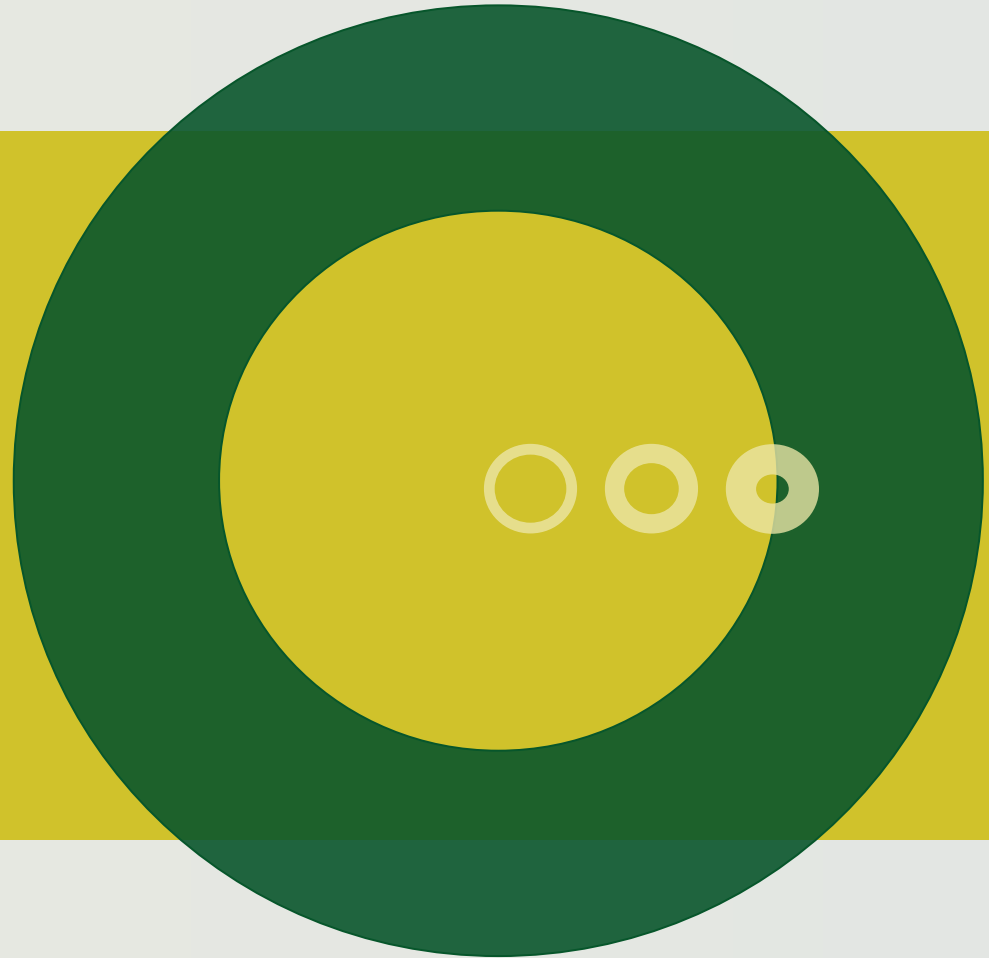

Aktuelt vedr. vandplaner

Møde i planteavlsgruppen torsdag den 9. januar 2014 på Dalum Landbrugsskole

v/ Sten W. Laursen

Indhold i gennemgang

- Generelt om vandløbsadministration
 - Offentlige og private vandløb
 - Vandløbsregulativer, regulering og restaurering
- Vandplaner
 - Forløb
 - Indhold
 - Gennemførelse
- 2. vandplanperiode
 - Nye regler – nye målsætninger
- Ændring af vandløbslov?

Klassificering af vandløb m.v.

- Vandløbsmyndigheden bestemmer et vandløbs klassifikation som offentligt eller privat
- Afgørelse herom kan påklages
- Ny lovændring gør det lettere at nedklassificere til privat status

Offentlige vandløb

- Der skal foreligge et regulativ
- Vedligeholdelse skal ske i overensstemmelse hermed og forestås og betales af vandløbsmyndigheden
 - Dog ikke hel eller delvis omlægning af rørlagte strækninger

Regulativer for offentlige vandløb

- Bestemmelse om bestemt skikkelse eller vandføringsevne, dog udtagelse hvis indsatskrav i vandplan
 - I praksis mange beskrivelsesmåder – trapezformet skikkelse, teoretisk skikkelse, Q/H-vandløb m.fl.
- Bestemmelse om vedligeholdelse, herunder bl.a. om grødeskæring (omfang, hyppighed og tider)

Regulativer for offentlige vandløb

- Om beplantning og hegning
- Om friholdelse af areal til vedligeholdelse
- Om udløb for drænledninger
- Om tilsyn og kontrol
- Om revision m.v.

Revision af regulativ

- Skal følge en bestemt procedure med offentlig høring af forslag og klagemulighed
 - Der skal udarbejdes en redegørelse for grundlaget for og konsekvenser af forslaget
- Udgangspunkt for revision?
 - Nugældende regulativ eller faktisk tilstand
 - Offentlige vandløb kan "låses" af NBL § 3, så pas på!

Private vandløb

- Vedligeholdes som hovedregel af bredejeren (medmindre der er truffet anden bestemmelse)
- Ofte er der ikke detaljerede bestemmelser for vedligeholdelsen, men kommunen kan fastsætte sådanne
- Vedligeholdes så skikkelse eller vandførings- evne ikke ændres - undtagelse
- Vigtigt at vedligeholde løbende, så NBL § 3 binding undgås
- Ansvar for mangelfuld vedligeholdelse

Regulering

- Regulering: ændring af skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg
- Kræver tilladelse
 - Der skal følges en bestemt procedure
 - Undtagelse ved fri dræningsret
 - Anden lovgivning skal iagttages
- Enhver, der lider tab ved en regulering, har ret til erstatning
- Udgifter fordeles efter nytte

Restaurering

- Foranstaltninger til forbedring af de fysiske forhold i og omkring vandløb – ingen begrænsninger i hvad det kan omfatte
- Der gælder en bestemt procedure
- Vandløbsmyndigheden afholder udgifterne
- Enhver, der lider tab ved en restaurering, har ret til erstatning

Vandplaner - tilblivelse

- Forslag til vandplaner har været i høring indtil 23. december 2013
 - Efter ophævelse af tidligere vedtagne vandplaner pga. procedurefejl
- Der kan blive tale om supplerende høring
- Vandplanerne forventes vedtaget i anden halvdel af 2014
- 6 måneder herefter skal der foreligge forslag til kommunale handleplaner i høring (mindst 8 uger)

Vandplaner - tilblivelse

- Senest 1 år efter offentliggørelse af vandplanerne skal der foreligge kommunale handleplaner
- Handleplanerne vil nok primært indeholde en prioritering af arbejdet
 - Kommunerne kan i praksis indstille til Naturstyrelsen at tiltag ikke gennemføres
- Herefter skal planerne gennemføres

Vandplaner - indhold

- Miljømål for vandløb, søer, kystvande og grundvand
- Indsatsprogram
- Retningslinjer

Indsatsprogram – vandløb

- Ændret vandløbsvedligeholdelse
- Fjernelse af faunaspærringer
- Vandløbsrestaurering
- Genåbning af rørlagte vandløb

Gennemførelse af indsatsprogrammet

- Ændret vedligeholdelse
 - Konsekvensvurdering efter tilsagn
 - Godkendelse af denne som grundlag for indsats
 - Igangsætning med ændring af regulativ
 - Kompensation søges af lodsejere
- Øvrige tiltag efter gennemførelse af procedure for restaurering eller regulering

Retningslinjer - vandløb

- Skal understøtte indsatsprogrammet
- Har bindende virkning over for myndigheders fysiske planlægning og administration, herunder i relation til konkrete sager
- Eksempler:
 - Vedligeholdelse skal begrænses mest muligt
 - Der tillades normalt ikke rørlægninger af vandløb
 - Dødt ved i og ved vandløb skal så vidt muligt blive liggende

2. vandplanperiode

- Ny lov om vandplanlægning – i kraft 29/12-2013
 - Miljømål og indsatsprogrammer fastlægges i bekendtgørelser
 - Vandområdeplanen formidler et samlet overblik, men har ingen retlig betydning
 - Kommuner udarbejder forslag til indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger – eventuelt efter inddragelse af vandråd

Forberedelse af 2. vandplanperiode

- Regeringen har ønsket at styrke dialogen med interessenterne
- Vandløbsforum med 5 arbejdsgrupper
 - Hvilke vandløb skal målsættes?
 - Kriterier for stærkt modificerede vandløb
 - Alternative virkemidler til forbedring af fysiske forhold
 - Samspil med klimatilpasning
 - Vandløb generelt

Målsætning

- 1. planperiode: Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI) – smådyr
- 2. planperiode:
 - DVFI – smådyr
 - Planteindeks
 - Fiskeindeks
 - Hvis ikke målsætningen for alle 3 indeks er opfyldt, er målsætningen ikke opfyldt

Virkemidler, der vurderes

- Ændret vedligehold
- Genslyngning
- Åbning af rørlagte strækninger
- Fjernelse af spærringer
- Hævning af vandløbsbund
- Udlægning af materiale (smårestaurering)
- Kunstige ådale
- Træplantning

Virkemidler, der vurderes

- Strømrønde tilpasning (profilen udvides)
- Uddybning med efterfølgende restaureringsindsats
- Udskiftning af bundmateriale
- Sandfang
- Restaurering af hele ådale
- Udplantning af vandplanter
- Reducering af hydraulisk belastning
- Ændret oprensningspraksis

Ændring af vandløbslov - overvejelser

- Uændret formålsparagraf
- Bedre mulighed for samlet afvejning af alle interesser?
- Anden opdeling
 - Naturvandløb
 - Afvandingstvandløb
 - Resten
- Anden byrdefordeling?
- Den fri dræningsret?

Ændring af vandløbslov - overvejelser

- Fortsat konfliktløsningslov
- Udvidet vandløbsbegreb?
- Mere præcise retningslinjer for regulativer
- Ny vejledning
- Ny regulativmodel – designvandspejl?